

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА
КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА

Затверджено
на засіданні кафедри
інтелектуальної власності, інформаційного
та корпоративного права юридичного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №2 від 30.08.2022 р.)

Завідувач кафедри, д.ю.н., проф. Яворська О.С. _____

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Конкурентне право

для другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальність № 081 Право

Галузь знань № 08 Право

ЛЬВІВ 2022

Назва курсу	Конкурентне право
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. С. Стрільців, 14 / онлайн (використання платформи ZOOM у разі необхідності дотримання карантинних чи безпекових вимог)
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет Кафедра інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	08 Право 081 Право
Викладачі курсу	<i>Самагальська Юстина Яромирівна</i> , кандидат юридичних наук, доцент кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права;
Контактна інформація викладачів	<u>Місце знаходження:</u> юридичний факультет, кафедра інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права, 79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14, ауд. 257, тел. (032) 239 43 89 e-mail - yustyna.samagalska@lnu.edu.ua , ysamagalska@gmail.com , сторінка викладача http://law.lnu.edu.ua/employee/samahalska-yustyna-yaromyrivna
Консультації по курсу відбуваються	В день проведення лекцій чи практичних занять. Для погодження іншого часу проведення консультацій слід написати викладачу на електронну адресу. Можливе проведення консультацій онлайн із використанням платформ ZOOM, VIBER, TELEGRAM тощо.
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/course/konkyrentne-pravo
Інформація про курс	Навчальна дисципліна укладена відповідно до вимог магістерського стандарту та навчальної програми підготовки магістра з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право і охоплює основні відомості щодо правової охорони конкурентних правовідносин, правового регулювання і позицій судової практики щодо особливостей розгляду судових справ цієї категорії, щодо теоретичних засад формування законодавчої бази, що регулює ці відносини.
Коротка анотація курсу	Сучасний етап розвитку української економіки вимагає перегляду підходу до правового регулювання економічної конкуренції. Зокрема, це пов'язано з необхідністю розвитку ринкових відносин в Україні, активна інтеграція країни в європейські економічні союзи. Для цього має бути створена та укріплена відповідна інституційна структура, яка б створювали цілісну систему законодавчих засад виникнення, розвитку та захисту конкуренції. Курс покликаний проаналізувати сутність правової природи ринкової економіки та конкуренції, визначення її суб'єктів та дії, які дозволені в межах економічної конкуренції, а які заборонені чинним законодавством. Окрема увага приділяється питанню монополії та

<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>монопольного становища.</p> <p>Мета спецкурсу полягає у формуванні необхідних теоретичних знань і практичних навиків, які дозволять розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної та дослідницької діяльності у контексті формування оптимальних форм правової охорони конкуренції та набуття практичних навичок для вирішення конкретних конкурентних спорів, що в подальшому стане цінним інструментом під час виконання професійних обов'язків, у ознайомленні студентів з проблематикою конкуренції та антиконкурентних дій, з нормативно-правовими актами та судовою практикою у сфері конкуренції, навчити застосовувати теоретичні положення на практиці.</p> <p>Очікується, що студенти набудуть окремі практичні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи конкуренції у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного та приватного права щодо оволодіння фундаментальними знаннями стосовно правової природи інституту конкурентного права, вміння розмежовувати способи правової охорони конкурентних правовідносин. ● СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення Антимонопольного Комітету України та інших органів публічної адміністрації, що розглядають конкурентні спори, давати розгорнуту юридичну аргументацію. Уміти аналізувати позовні заяви, скарги, судові рішення на предмет відповідності вимогами законодавства в сфері конкуренції. Розвинути навички підготовки правових висновків та консультацій щодо проблемних ситуацій, пов'язаних із правовою охороною прав суб'єктів конкурентних правовідносин. ● СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур цивільного, господарського, адміністративного судочинства в Україні при вирішенні спорів щодо захисту прав в сфері конкурентного, авторського, патентного права, інститутів засобів індивідуалізації. ● СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності із використанням норм цивільного права, цивільного-процесуального права, господарського права, господарсько-процесуального права тощо для захисту суб'єктів конкурентних правовідносин. ● СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів при вирішенні спорів, пов'язаних із охороною прав у сфері конкуренції. Оцінювати та аналізувати діяльність представників та патентних повірених при представництві інтересів клієнтів.
----------------------------------	--

- CK15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. Опанувати компетентності, пов'язані із підготовкою проектів судових рішень за результатами розгляду спорів щодо захисту прав та інтересів особи у разі порушення прав суб'єктів конкурентних відносин.
- Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо доцільності використання тих чи інших форм охорони прав суб'єктів конкурентних відносин.
- Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження з метою формування навичок щодо обрання найбільш оптимальних та ефективних форм та способів захисту прав суб'єктів конкурентних відносин.
- Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності щодо аналізу інституту конкуренції із використанням відкритих баз даних у мережі Інтернет, відповідних реєстрів, інформаційних матеріалів Антимонопольного Комітету України тощо.
- Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг щодо правової охорони конкуренції, зокрема із використанням судових реєстрів іноземних держав, міжнародних реєстрів об'єктів інтелектуальної власності. Уміти надавати консультації щодо захисту прав суб'єктів конкурентних відносин із використанням дистанційних форм комунікації.
- Використовувати передові знання і методики в сфері охорони конкуренції у процесі правотворення та правозастосування інститутів конкурентного права.
- Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів конкурентного права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, враховуючи положення та вимоги Угоди про асоціацію із необхідністю вироблення практичних навичок щодо вдосконалення механізмів правової охорони конкуренції в Україні.
- Аналізувати та оцінювати практику застосування інституту конкурентного права з метою систематизації та уніфікації форм

	<p>правової охорони прав суб'єктів конкурентних відносин.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування шляхом вироблення навичок із підготовки та оформлення заяв, клопотань, претензій та скарг необхідних для швидкого та оперативного реагування на факти порушення прав в сфері конкуренції. • Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (державна служба в антимонопольних органах, представники суб'єктів господарювання, патентні повірені, юрисконсульти, судді тощо).
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Базова:</p> <p>Орлова О. Правові засади функціонування суб'єктів природних монополій // Господарське право і процес. – 2021. – №4. – С.99-102.</p> <p>Уманець, М., & Пономаренко, М. (2020). ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КОНКУРЕНЦІЇ НА ВНУТРІШНЬОМУ РИНКУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ. Молодий вчений, 12 (88), 220-222. https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-12-88-44.</p> <p>Проскурня О.М. Світова та конкурентна політика країн Європейського союзу: конспект лекцій. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Харків : НТУ «ХПІ», 2020. 41 с.</p> <p>Андрощук Г. Закон на захисті добросовісної конкуренції // Голос України. – 1999. – 28 вересня.</p> <p>Бакалінська О. Правові засади застосування “чесних звичаїв” при кваліфікації фактів недобросовісної конкуренції. – // Конкуренція. Вісник Антимонопольного комітету : Наукове правове видання з питань економіки і бізнесу. – 2007. – № 1.</p> <p>Бакалінська О. Антиконтурентні узгоджені дії у національному та зарубіжному законодавстві (порівняльний аналіз) // Право України. – 2010. – № 2.</p> <p>Бара З. Зловживання монопольним становищем – джерела та засоби захисту / Золтан Бара // Журнал «Конкуренція. Вісник Антимонопольного комітету України». – 2004. – № 1 (10). – С. 55-61</p> <p>Безух О. Захист від недобросовісної конкуренції як інститут конкурентного права// Підприємництво, господарство і право.-2001.-№7.</p> <p>Валітов С.С. Питання запобігання порушенням антимонопольно конкурентного законодавства // Економіка та право. – 2009. – №1.</p> <p>Валітов С.С. Конкурентне право України. Навчальний посібник. – К., «Юрінком Інтер», 2006. – 432с.</p> <p>Дахно І.І. Антимонопольне право. -Курс лекцій. -К. -Четверта хвиля. -1998.</p> <p>Джуринський Олег. Акти недобросовісної конкуренції: правові аспекти систематизації. // Підприємництво, господарство, право. – 2010. – № 9.</p> <p>Журик Ю.В. Антимонопольно-конкурентне право України. Навчальний посібник. – К., «Центр учбової літератури» – 272с.</p> <p>Швидка Т. Історія становлення і формування конкурентного законодавства (іноземний досвід). Підприємництво, господарство і право. 2019. №1. С. 50–54.</p> <p>Іноземна:</p> <p>Areeda, Phillip; Kaplow, L.; Edlin, A. S. (2004). Antitrust Analysis: Problems,</p>

	<p>Text, Cases (Sixth ed.). New York: Aspen. pp. 684–717. ISBN 0-7355-2795-4. Hendrickson, Matthew; Vandenborre, Ingrid; Motta, Giorgio; Schwartz, Kenneth; Crandall, Charles; Singer, Michael. "Antitrust and Competition: Surveying Global M&A Enforcement Trends". Transaction Advisors. ISSN 2329-9134. "Congressional Record, Volume 140 Issue 145 (Friday, October 7, 1994)". www.gpo.gov. Retrieved 25 June 2017. Zanettin, Bruno (2002). Cooperation between antitrust agencies at the international level. Oxford [u.a.]: Hart. pp. 128–129. ISBN 1841133515. "Agreement between the Government of Australia and the Government of the United States of America on Mutual Antitrust Enforcement Assistance ATS 22 of 1999". Australasian Legal Information Institute, Australian Treaties Library. Retrieved on 15 April 2017. "Apple Has Killed Off Westpac's Cash-Transferring Keyboard App". Retrieved 9 Nov 2019. "Google hit with record EU fine over Shopping service". BBC News. Retrieved 6 July 2017. "Comparing The US And EU Microsoft Antitrust Prosecutions: How Level is the Playing Field?". ResearchGate. Retrieved 6 July 2017.</p>
Тривалість курсу	120 год., 4 кредити
Обсяг курсу	Денна форма навчання: 32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 години практичних занять. Самостійна робота студента складає 88 годин.
Перелік тем	<p>Тема 1. Теоретико-правова характеристика конкуренції. Тема 2. Монополія та монополізм. Тема 3. Ринок та ціноутворення. Тема 4. Порушення конкурентного законодавства у сфері корпоративного управління. Тема 5. Правова характеристика основних правопорушень конкурентного законодавства. Тема 6. Недобросовісна конкуренція. Тема 7. Узгоджені дії господарських товариств. Тема 8. Відповідальність за порушення конкурентного законодавства.</p>
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення даного курсу студент повинен: знати: Поняття, сутність та принципи конкуренції корпорацій; Правове регулювання конкуренції та монополії; Порушення конкурентного законодавства у сфері корпоративного права; Відповідальність за порушення конкурентного законодавства у сфері корпоративного права. вміти: правильно застосовувати законодавство, що регулює конкуренцію та монополію корпорацій; робити висновки про правомірність дій сторін у справі про антиконкурентні дії; аналізувати практичні казуси.</p>
Ключові слова	Корпоративне управління; конкуренція та монополізм;

	антиконкурентні дії, Антимонопольний Комітет України.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять, лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для засвоєння спецкурсу студенту необхідні ґрунтовні знання основних теоретичних положень і норм цивільного, господарського права, права інтелектуальної власності та адміністративного права.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Під час викладання навчальної дисципліни підлягають використанню такі навчальні методи, як: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, практичне заняття, індивідуальні завдання.
Необхідне обладнання	Студенти, з метою пошуку необхідних нормативно-правових актів та матеріалів судової практики, використовують технічні засоби оснащені відповідним програмним забезпеченням як для підготовки до практичних занять так і для виконання індивідуальних завдань. У разі проведення занять у онлайн-форматі, необхідно відеокамера та мікрофон для належної організації занять.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою та відповідно до Європейської Кредитно-Трансферної Системи ECTS. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: <ul style="list-style-type: none"> • практичні заняття, індивідуальні завдання: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів; • контрольні заміри (модуль): 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів; Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів. <p>Академічна доброчесність: Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі незарахування роботи студент в узгоджені з викладачем строки повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку студента на практичне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або у інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які виносилися на</p>

практичне заняття, на якому студент був відсутній.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань, бали одержані за модуль. При цьому обов'язково враховуються активність студента на заняттях; недопустимість списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Критеріями оцінювання роботи студента на практичних заняттях є аргументованість правової позиції та її відповідність чинному законодавству; уміння лаконічно, переконливо та логічно висловити свою правову позицію; здатність до аргументованого аналізу правових позицій, висловлених іншими студентами; уміння підсумувати усі висловлені щодо певної проблеми аргументи і віднайти їхні позитивні та слабкі сторони, що підлягають аналізу з погляду сучасних підходів у доктрині та правозастосуванні; намагання сформулювати перспективні проблеми, що можуть виникнути у різних сферах правозастосування та запропонувати шляхи їхнього розв'язання.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Шкала оцінювання: університету, національна та ECTS

оцінка в балах	оцінка ECTS	визначення	Залікова оцінка
90-100	A	Відмінно	зараховано
81-89	B	дуже добре	зараховано
71-80	C	Добре	
61-70	D	Задовільно	зараховано
51-60	E	Достатньо	
до 51	FX	незадовільно з правом перездачі	Незараховано
до 51	F	незадовільно без права перездачі	

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набутих знань до конкретних суспільно-практичних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні предмету.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і

	<p>правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.</p> <p>61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.</p> <p>51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.</p> <p>0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.</p>
<p>Питання до модульного контролю</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Поняття корпоративного управління. ✓ Теоретико-правова характеристика конкуренції. ✓ Поняття та сутність конкуренції. ✓ Правове регулювання конкуренції. ✓ Принципи конкурентного права. ✓ Становлення конкурентного права як інституту корпоративного права та наукової дисципліни. ✓ Монополія та монополізм. ✓ Поняття та сутність монополії. ✓ Природні монополії. ✓ Правове регулювання монополій. ✓ Правовий статус та діяльність Антимонопольного Комітету України. ✓ Поняття та сутність ринку. ✓ Ціноутворення в умовах ринку. ✓ Порухення конкурентного законодавства у сфері корпоративного управління. ✓ Порухення законодавства про захист економічної конкуренції. ✓ Сутність та склад правопорушення. ✓ Правова характеристика основних правопорушень конкурентного законодавства. ✓ Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. ✓ Зловживання монопольним становищем на ринку. ✓ Недобросовісна конкуренція ✓ Поняття та сутність недобросовісної конкуренції. ✓ Отримання переваг над конкурентом за рахунок його інтелектуальної діяльності та ділової репутації. ✓ Дезорганізація виробничого процесу конкурента, створення перешкод та досягнення неправомірних переваг у конкуренції. ✓ Збирання, розголошення та використання комерційної таємниці.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Узгоджені дії господарських товариств ✓ Поняття та сутність узгоджених дій. ✓ Ознаки та види узгоджених дій. ✓ Загальна характеристика відповідальності за порушення конкурентного законодавства. ✓ Особливості кримінальної відповідальності за порушення конкурентного законодавства. ✓ Особливості адміністративної відповідальності за порушення конкурентного законодавства.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.